

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Støttet af
Fødevareministeriet og EU

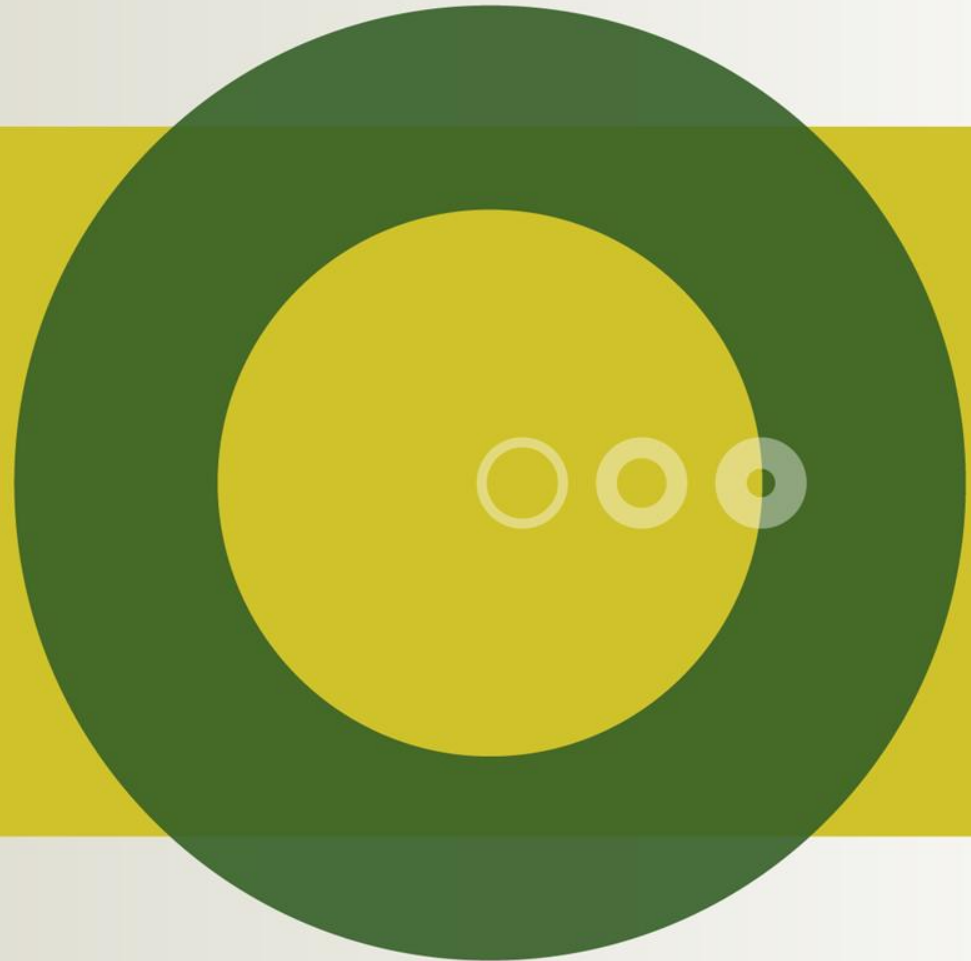

Netværksmøde for virksomhedsrådgivere Forretningsmuligheder som følge af det nye energiforlig

20. juni 2012

Michael Støckler

Bioenergiechef, VFL

PARTNER I
DLBR®
DANSK
LANDBRUGSRÅDGIVNING

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Muligheder i energiforliget

- Energibesparelser
- Vind
- Biomasse - kraftvarme/varme
- Biogas

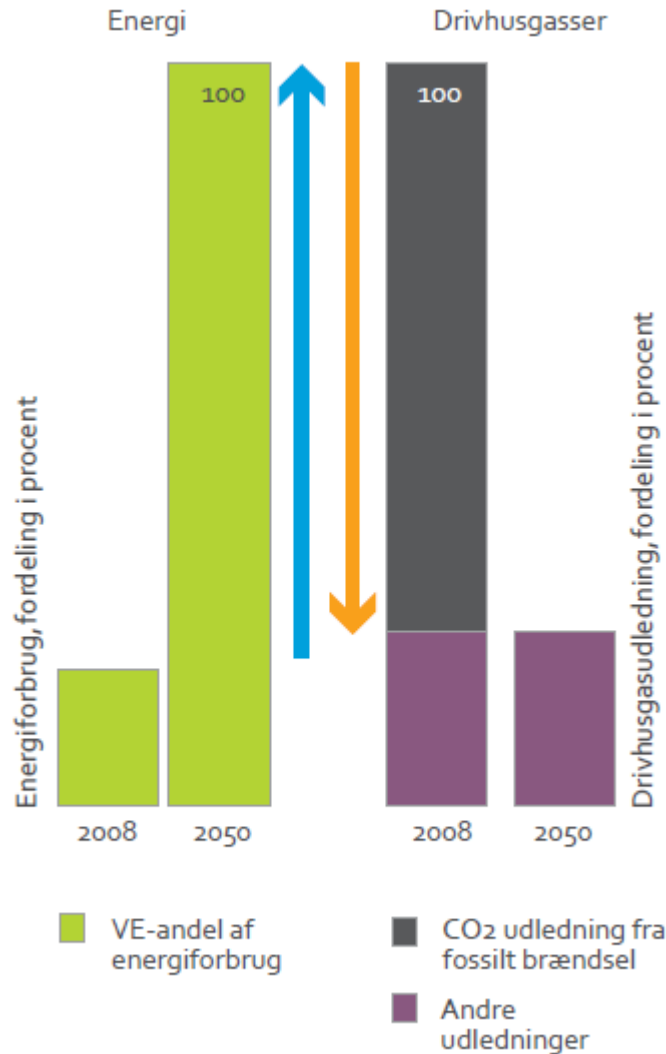
KLIMAKOMMISSIONEN
DANISH COMMISSION ON CLIMATE CHANGE POLICY

Grøn energi

– vejen mod et dansk
energisystem uden
fossile brændsler

Sammenfatning af Klimakommissionens
overvejelser, resultater og anbefalinger

28. september 2010

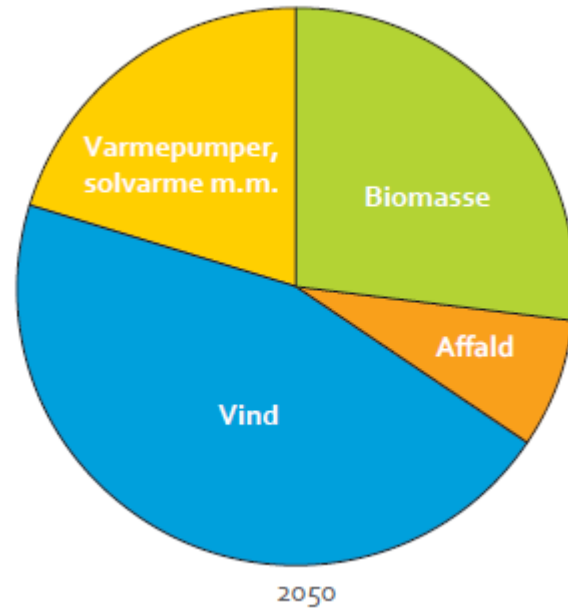
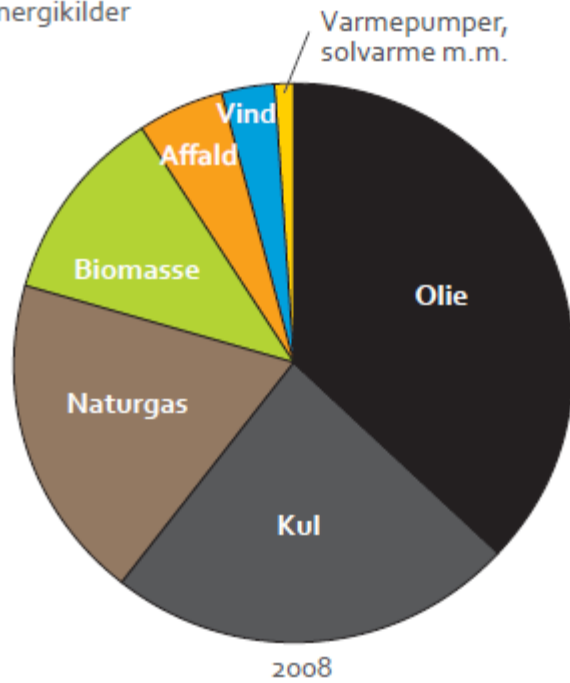

g. Biomassens muligheder og udfordringer

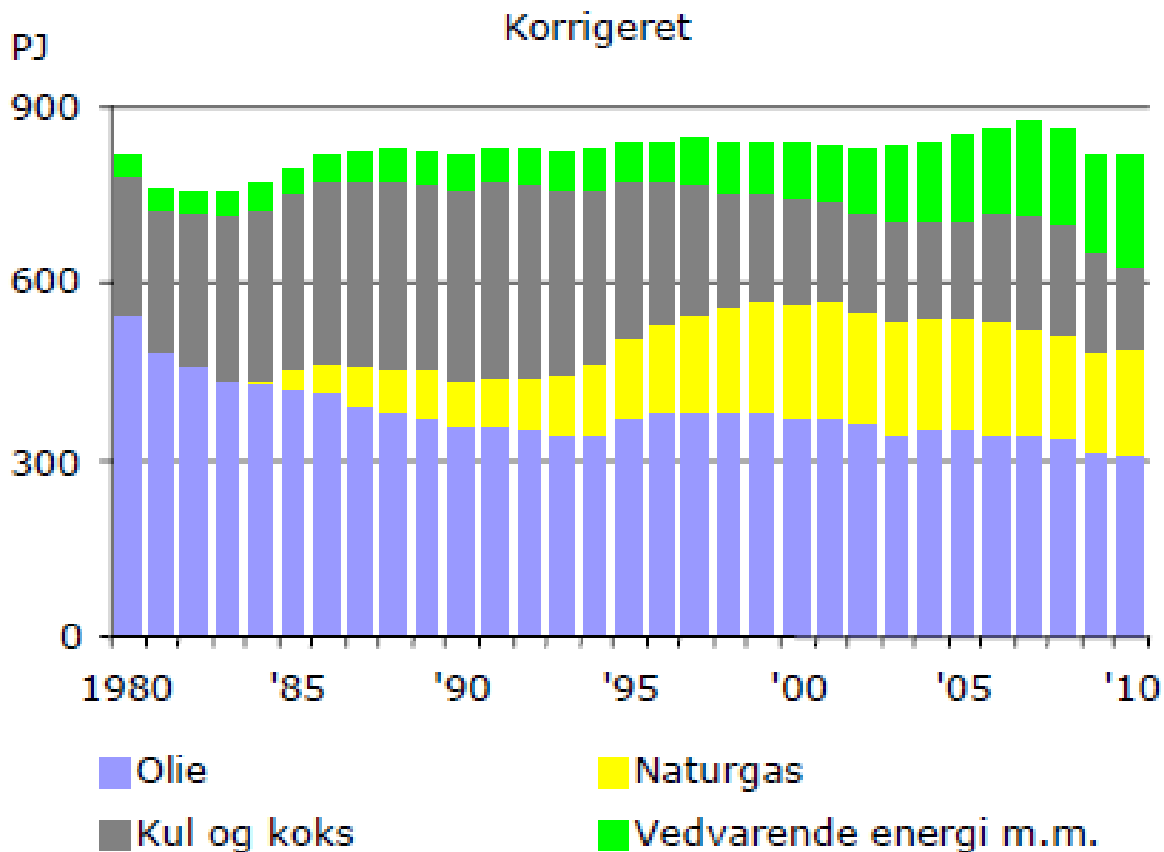
Biomasse er et oplagt alternativ til de fossile brændsler. Modsat de fossile brændsler er biomasse en fornybar ressource. Der er dog grænser for hvor meget biomasse, der kan produceres både i Danmark og i verden. Selv hvis omfattende dele af Danmarks landbrugsareal blev omlagt til produktion af biobrændsler, ville det langt fra kunne dække fremtidens behov. Et energisystem, der i meget høj grad bygger på biomasse, vil både blive afhængig af en betydelig import og af udviklingen i prisen på biomasse.

Figur 2.3: Energikilder i 2008 og mulig fordeling af energikilder i 2050²⁰.

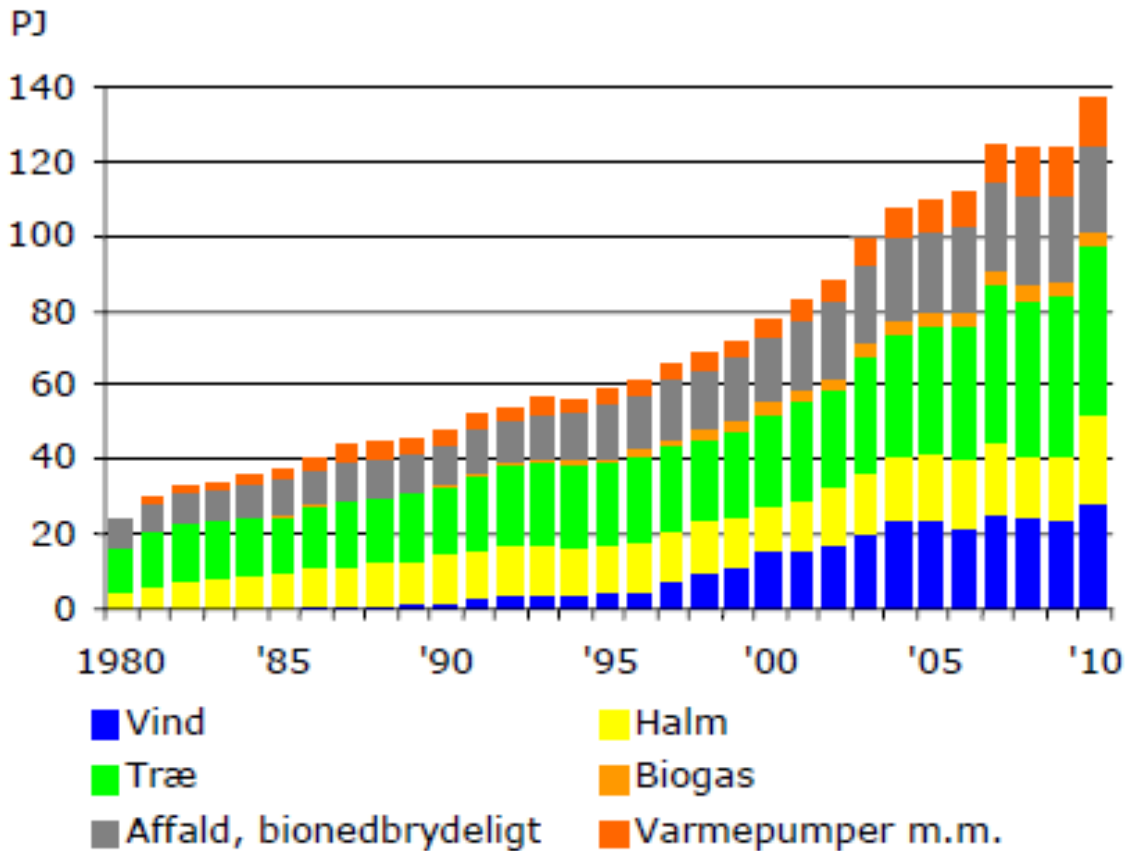
Energikilder

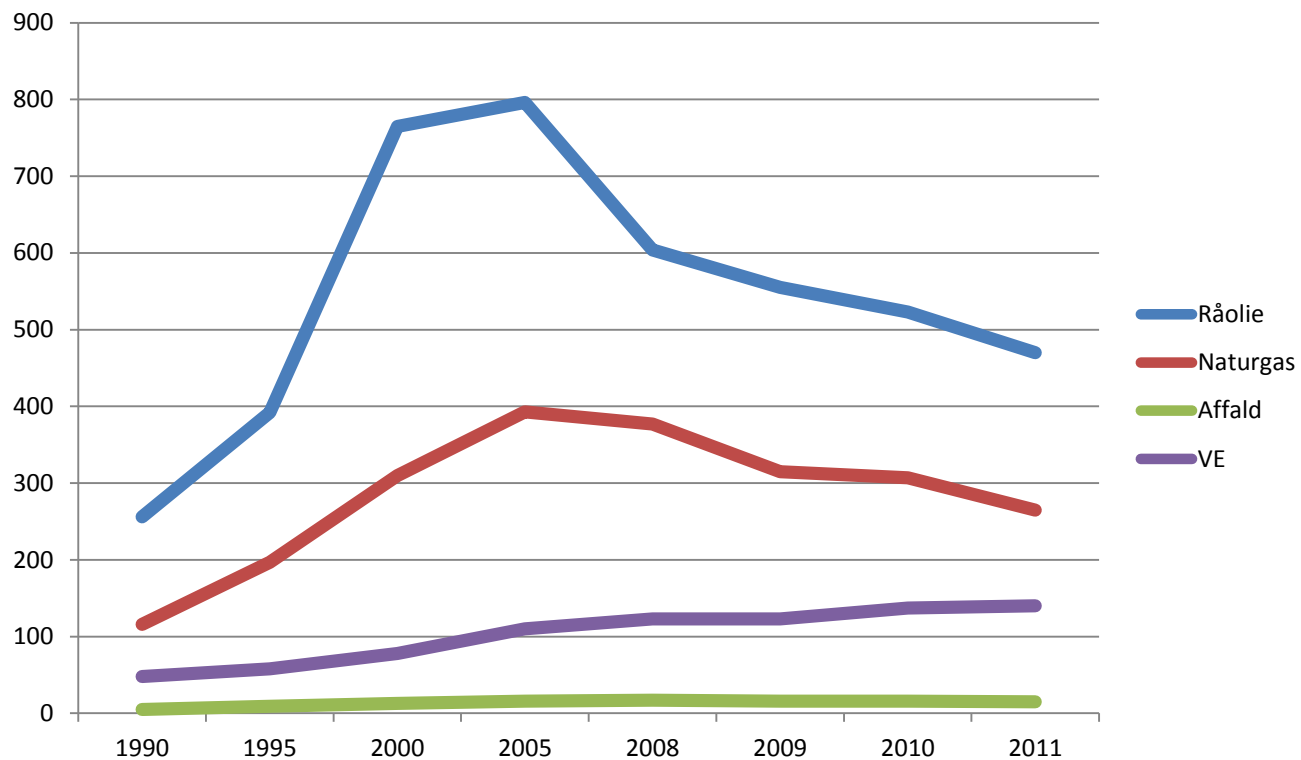
Bruttoenergiforbrug fordelt på brændsler

Produktion af vedvarende energi fordelt på energivarer

Produktion af energi i Danmark

Muligheder i energiforliget - vindmøller

- Vindenergi udgør 50 pct. af el forbruget i 2020
- Havvindmøller 2 styk - 600 MW og 400 MW
- Fælles net forbindelse mellem DK og D,
pris 1,1 mia. kr. betalt af EU
- Kystnære møller (20 km fra kysten) 500 MW
- Landmøller nye 500 MW + nedtagning af 1.300 MW som genetableres
- Pristillæg på landbaserede møller reduceres i forhold til el prisen. Max pris 58 øre/kWh

Muligheder i energiforliget - kraftvarme

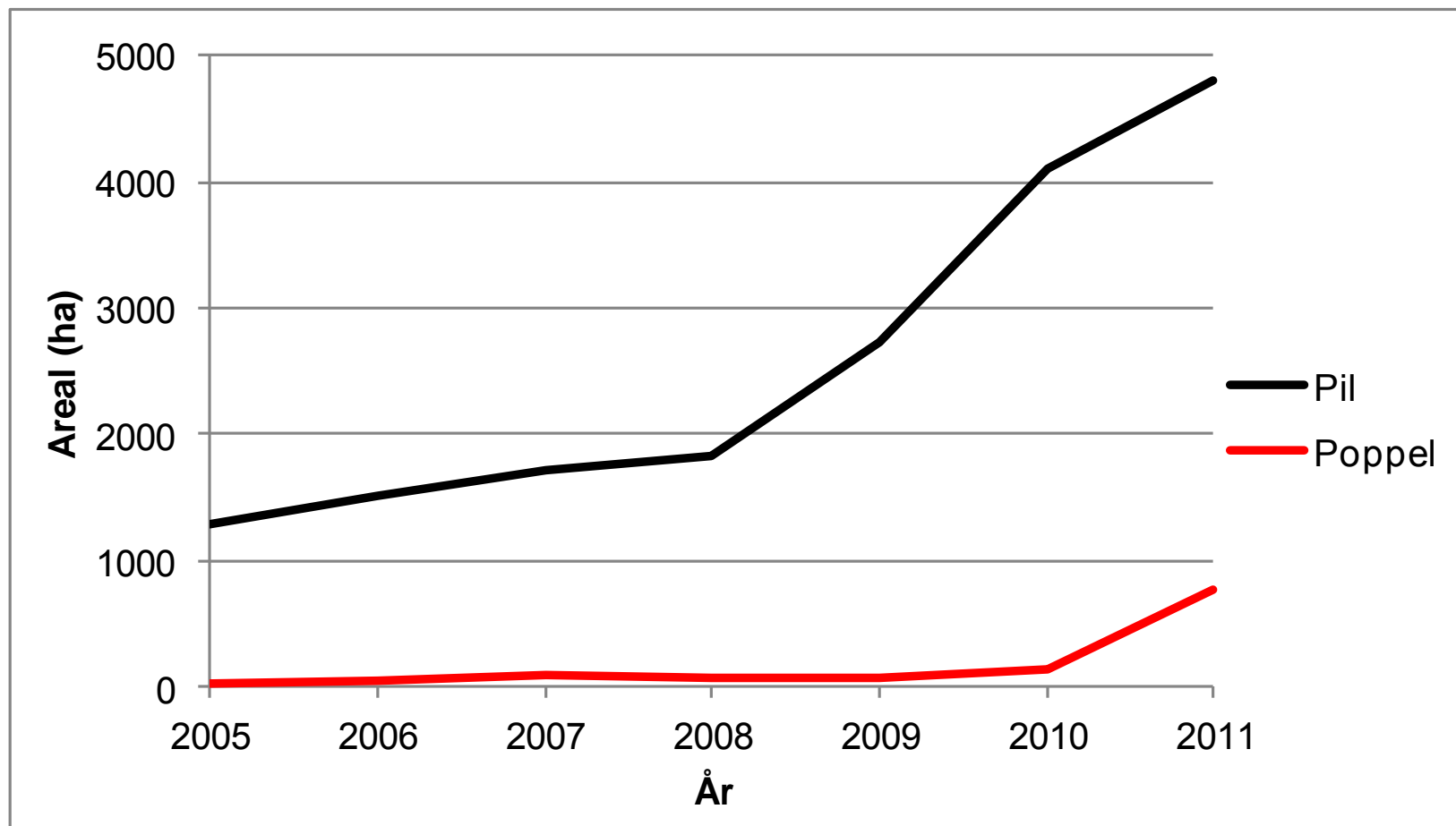
35 kraftvarmeværke får lov at installere 1 MW biomassefyret kedel til ren varme.

Det kommer til at gå rigtig stærkt.

Skal landbruget til at levere flis eller træpiller til 35 nye og nogle af de gamle anlæg?

Er der et nyt stort lokalt marked for pile/poppel-flis?

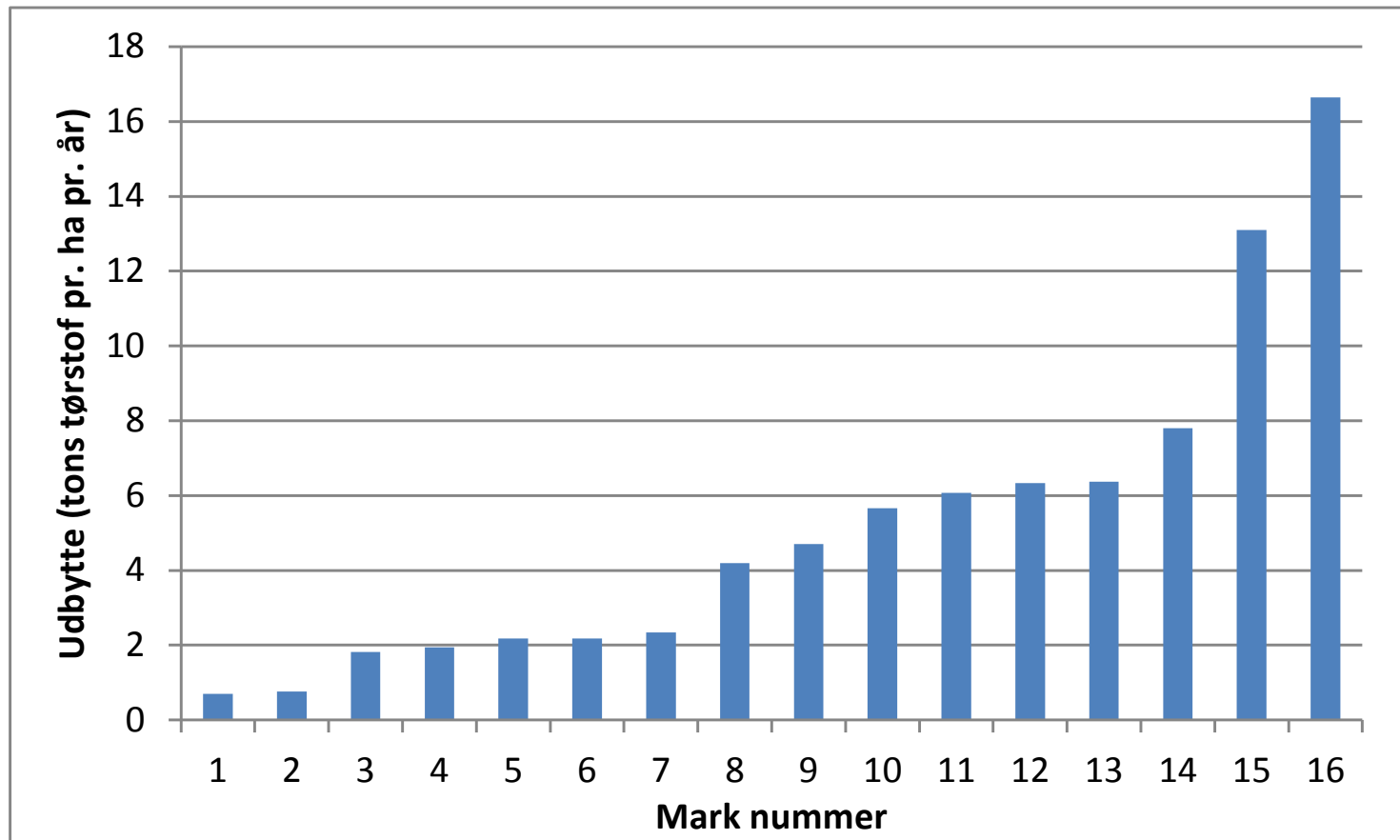
Samlet areal med pil og poppel i DK

Udbytter i pil i praksis – danske tal

Stor variation i praksis, bl.a. pga. jordtype, klonvalg, pleje etc.

Udbytte i 16 marker (ud af 65 forespørgsler i 2011)

Muligheder i energiforliget

Betydningen for biogas

Modellen for støttet til biogasproduktion er sammensat af flere elementer. Der skelnes mellem om:

- A - gassen anvendes til kraftvarmproduktion eller afsættes i gasnettet
- B - gassen anvendes til proces i virksomheder eller til transport

Støtten er sammensat af:

1. Grundtilskud
2. Et tilskud som aftrappes, hvis naturgasprisen stiger
3. Et tilskud, der aftrappes fra 2016 til 2020

Muligheder i energiforliget - biogas

A. Gassen anvendes til kraftvarmeproduktion eller afsættes i gasnettet

Aftalen fastlægger:

- Grundtilskud på 79 kr. pr. GJ
- Tilskud på 26 kr. pr. GJ aftrappes med 1 øre/GJ, når naturgasprisen stiger med 1 øre/GJ.
- Tilskud på 10 kr. pr. GJ aftrappes med 2 kr. om året fra 2016 og bortfalder dermed helt fra 2020

Samlet set betyder dette et tilskud på 115 kr. pr. GJ. i 2012. Betydningen af den indbyggede regulering af støtten er vist i figurene.

B. Gassen anvendes til proces i virksomheder eller til transport

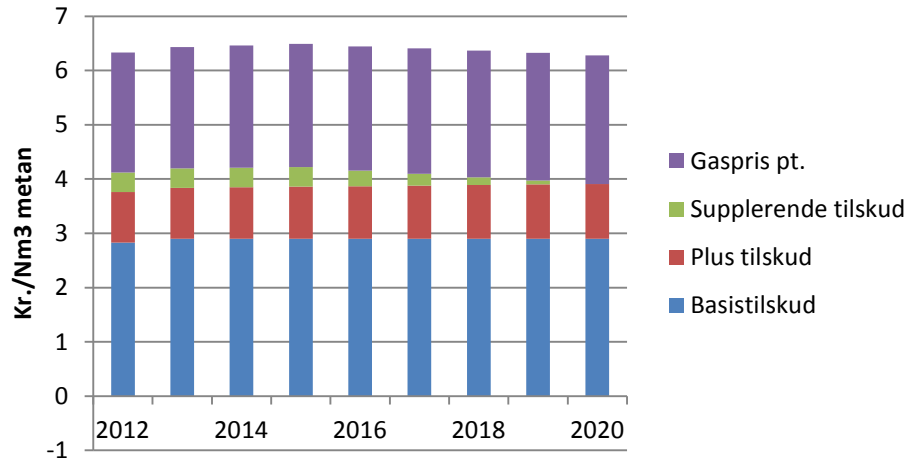
Aftalen fastlægger:

- Grundtilskud på 39 kr. pr. GJ
- Tilskud på 26 kr. pr. GJ aftrappes med 1 øre/GJ, når naturgasprisen stiger med 1 øre/GJ.
- Tilskud på 10 kr. pr. GJ aftrappes med 2 kr. om året fra 2016 og bortfalder dermed helt fra 2020

Samlet set betyder dette et tilskud på 75 kr. pr. GJ. i 2012. Betydningen af den indbyggede regulering af støtten er vist i figurene.

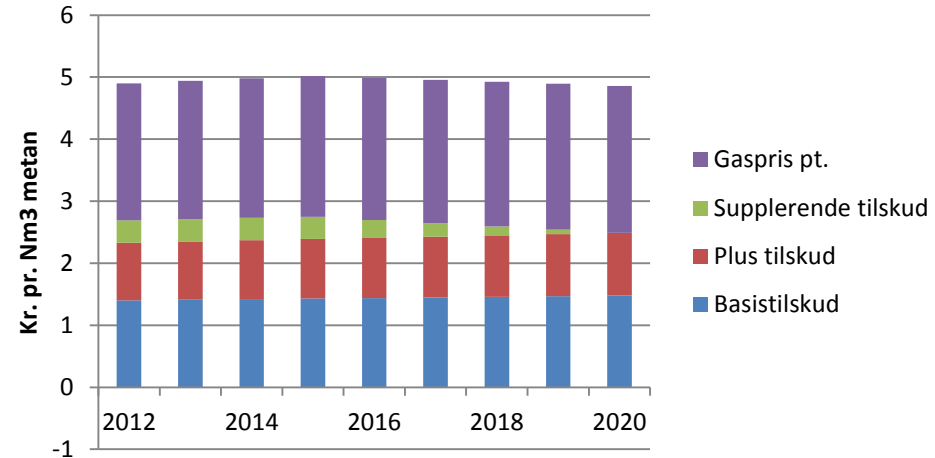
Muligheder i energiforliget - biogas

Tilskud til biogasproduktion

Anvendelse af gassen til kraftvarme eller nettet

Tilskud til proces og transport

Anvendelse af gassen til proces eller transport

Herforuden kommer der muligheder i handel med "grønne gascertifikater"

Muligheder i energiforliget - biogas

Der er afsat 245 mio. kr. til anlægsstøtte til biogas i 2012

Muligheden for anlægsstøtte hæves fra 20% til 30% (max. 55 mio. kr.)

Ordningen åbnes d. 1. juni og der er ansøgningsfrist d. 15. august 2012

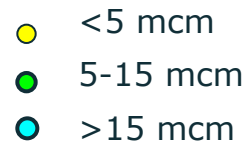
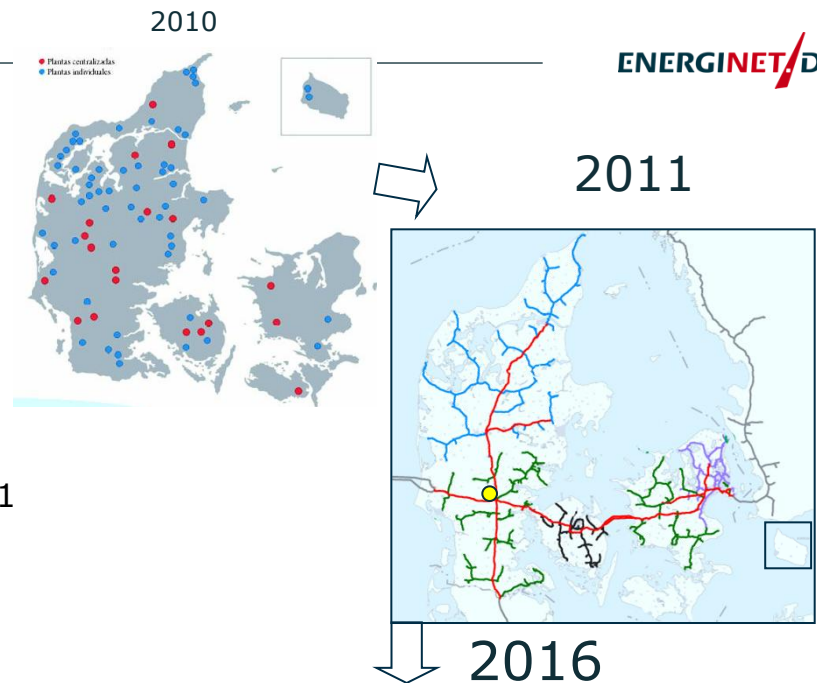
Projekterne prioriteres efter:

1. Projektets udgifter i forhold til kapacitet
2. Hvor fremskredent er projektet
3. Effekten som opnås ved gennemførelsen
4. Sammenhæng med lokale og regionale tiltag

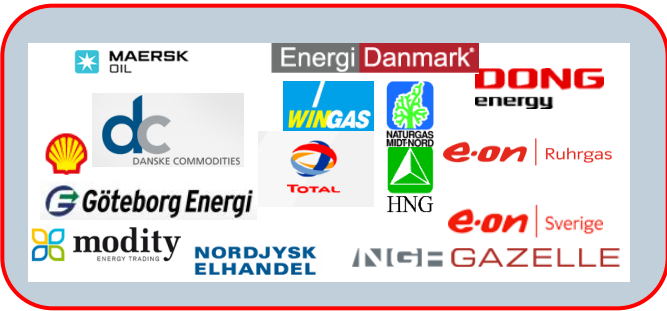
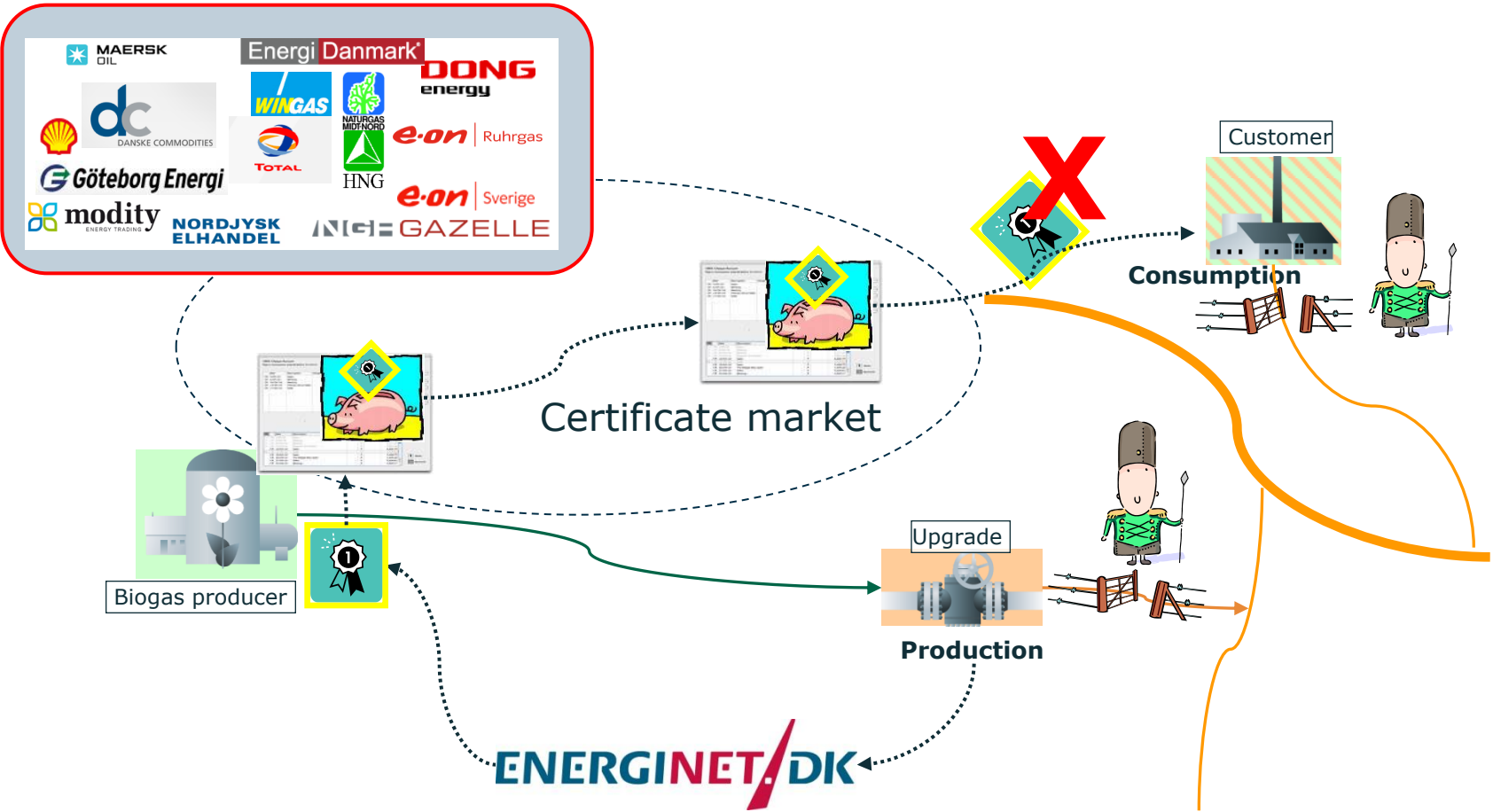

Danish Biogas – a short status

- The market is ready
  - The Danish gas market model updated and ready for injection of RE-gas
  - Biogas certificate system launched Dec. 1 2011
  - First upgrading plant in operation
  - Large interest
- A new energy act on the way
  - Significantly improved framework conditions expected
  - Equal subsidies for CHP and grid injection
- Market says a biogas explosion is on the way

The Danish RE-gas Certificate System

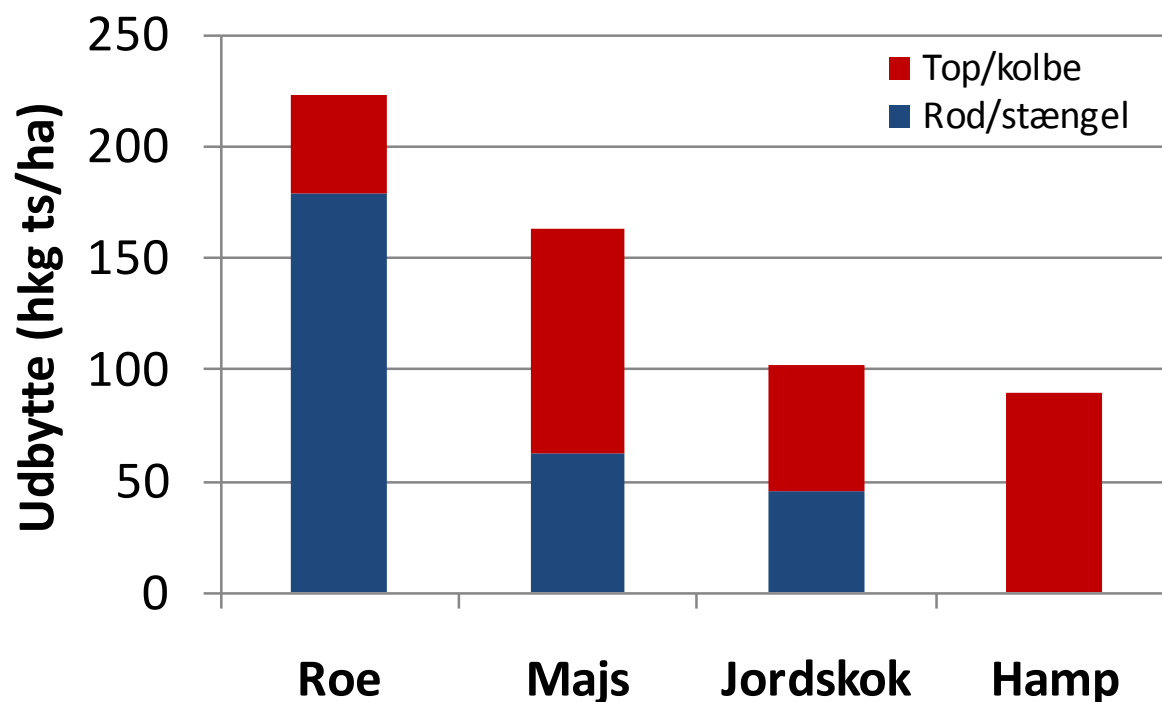

Muligheder i energiforliget - biogas

Copy ERF ☺

Roer, tørstofudbytte 2008-2009

Roer til biogas

Stort gaspotentiale

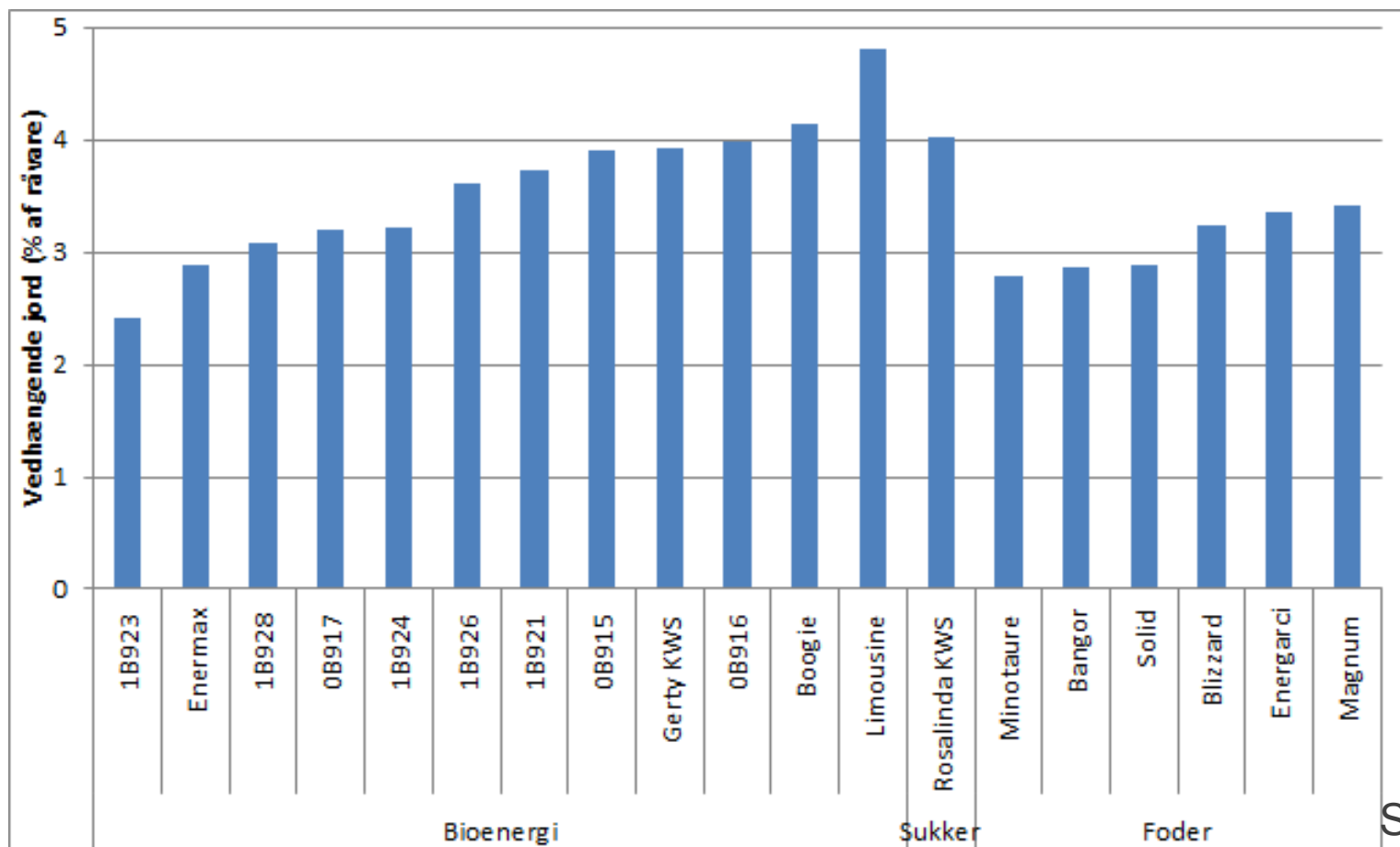
Rod: 380 Nm³ metan/ton VS

Top: 370 Nm³ metan/ton VS

Teoretisk gasudbytte pr. ha i forsøg

6.500 + 1.500 ≈ 8.000 Nm³ metan/ha

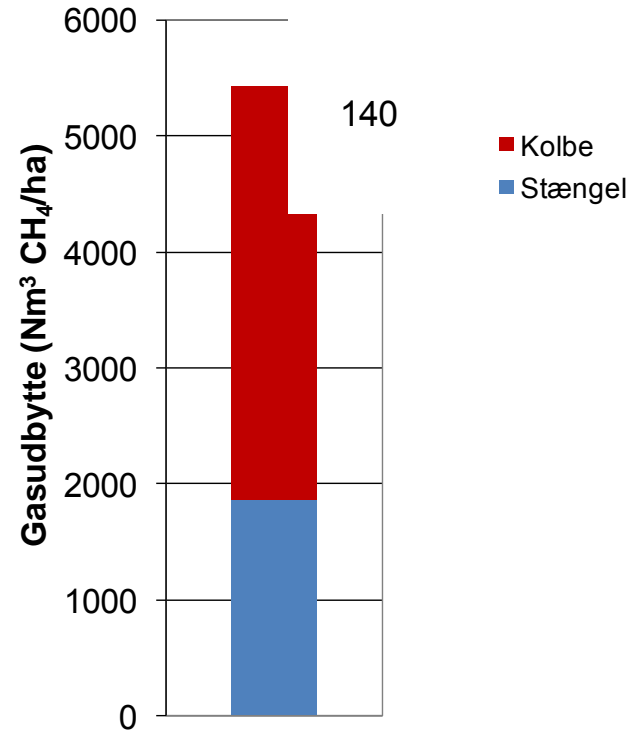
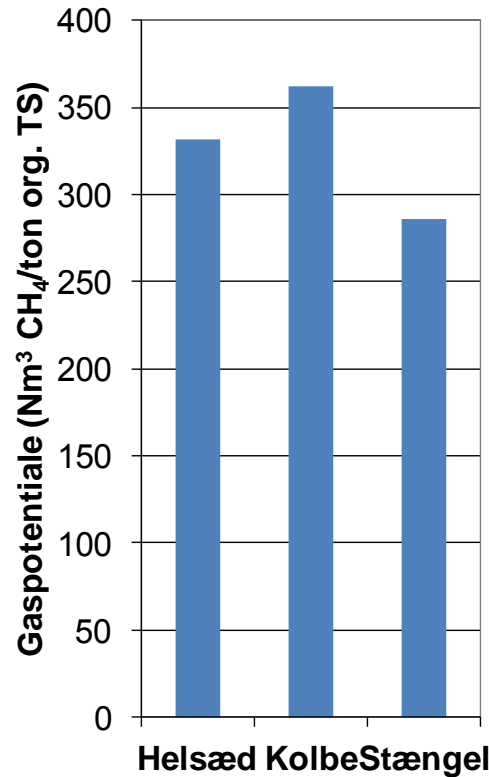
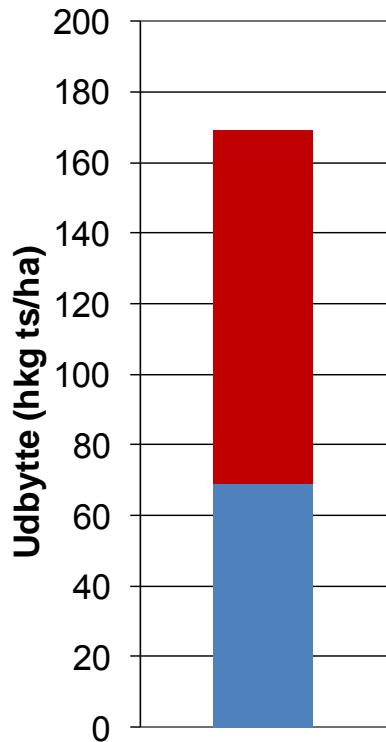
Sortsforsøg 2011

SOL, Agrotech

Bioenergi

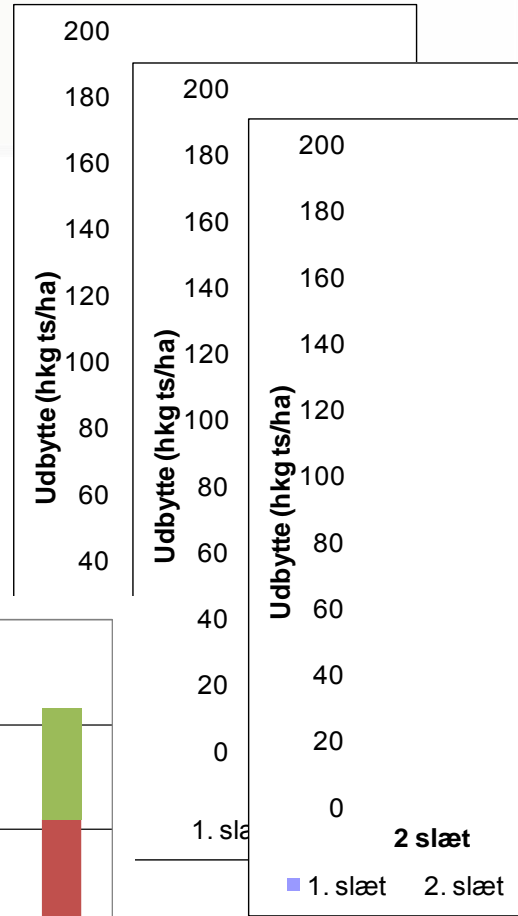
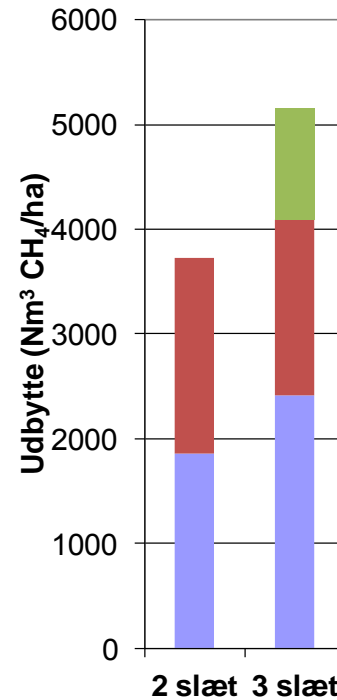
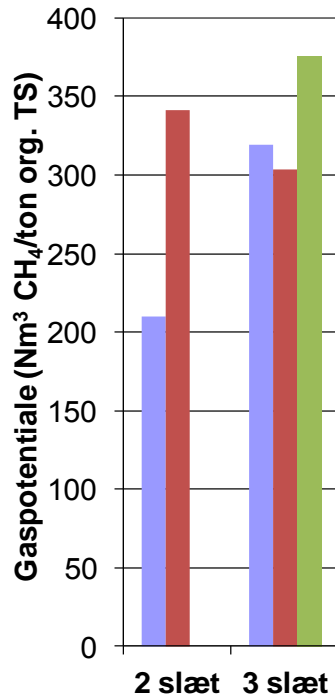
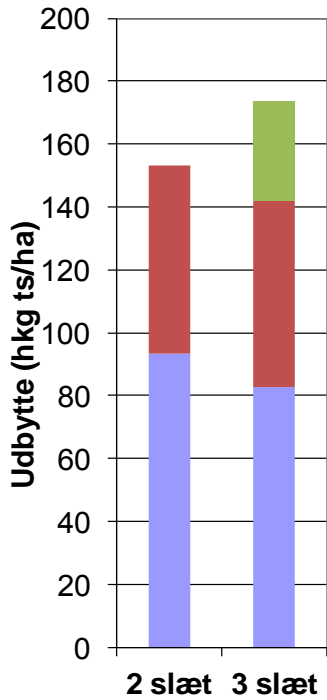
Majs, gasudbytte 2008

SOL, Agrotech

Bioenergi

Rajsvingel, gasudbytte 2008

Græs fra engarealer – bl.a. projekt i Nørreådal

- meget varierende udbytter (1-9 tons TS/ha)
- varierende kvalitet – høsttid, artssammensætning
- evt. problemer med bjergning

Høst af pil

Biomasse - konverteringsveje

Forbrænding

Forgasning

Pyrolyse

Udrådning

Gæring

Damp
Gas
Syntese
Opgradering

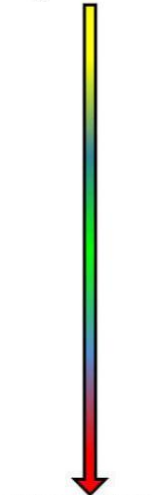
Elektricitet

Varme

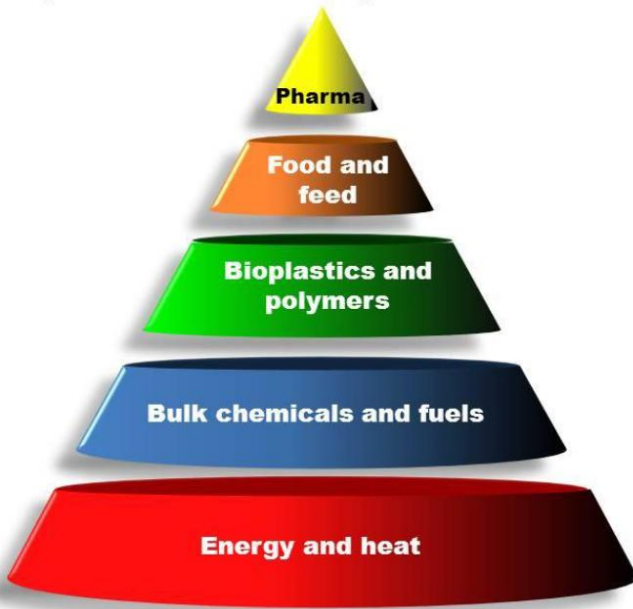
Transport

Bio-raffinaderi

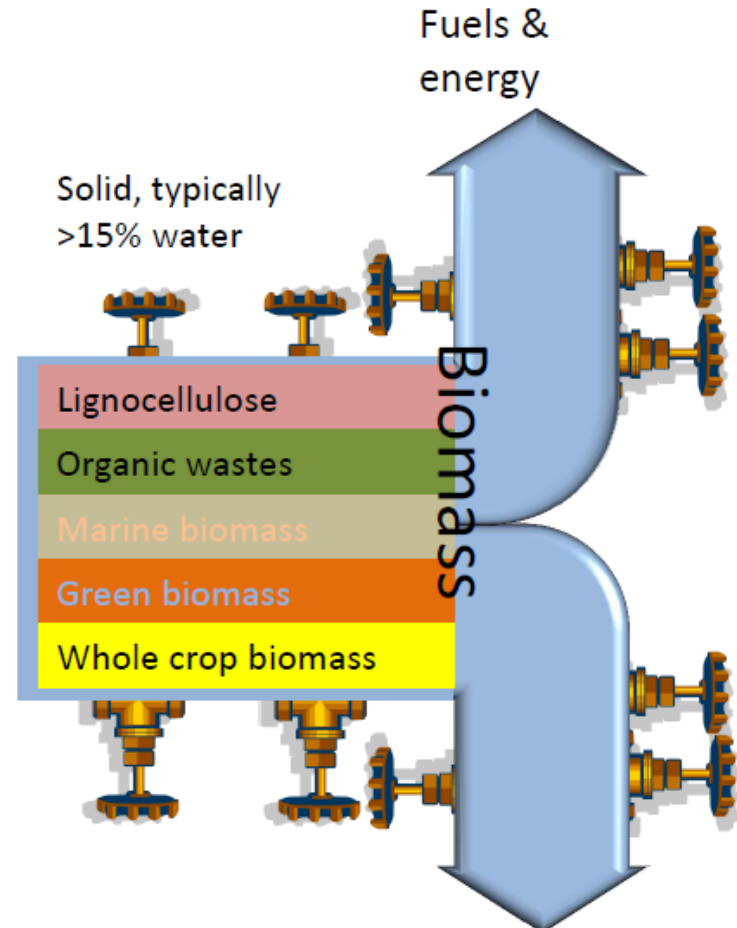
High value

Low value

Solid, typically
>15% water

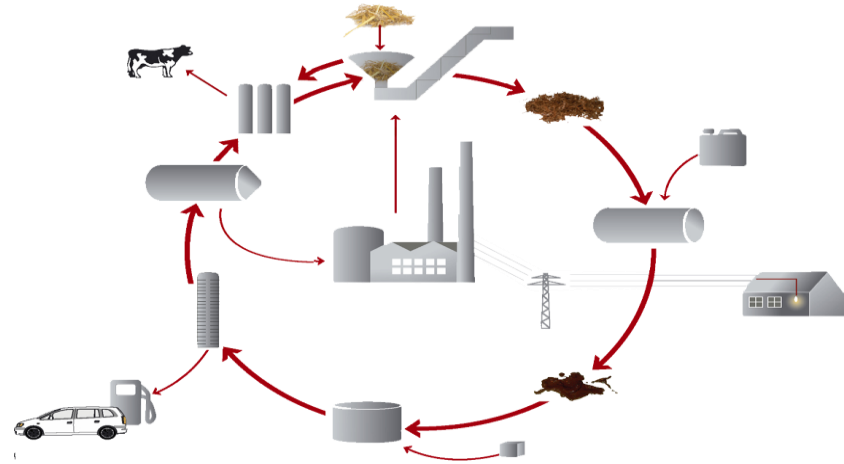

Lene Lange, AAU

Inbicon anlægget Kalundborg

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Biodiesel

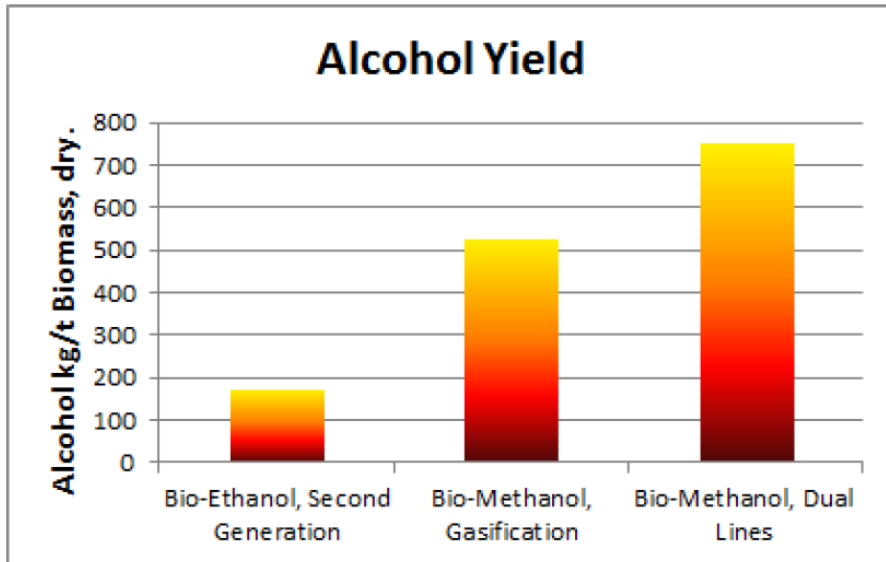
Bioenergi

Daka biodiesel

Dansk Methanol Forening
Under opbygning

Der er brug for et hele – og lidt til !

